

GASWINNING GEEFT GEDONDER

Sjoerdje de Visser (Stichting Tegengas Tjeukemeer)

Afgelopen zomer verschenen in de Friese pers opnieuw berichten over mogelijke proefboringen naar aardgas in het Tjeukemeer. Ondanks tegenstand uit de streek gaf de gemeente Skarsterlân een vergunning af. Eén van de bezwaarmakers tegen de afgifte van deze vergunning is de Stichting Tegengas Tjeukemeer. Hieronder een nadere kennismaking met deze actiegroep en de wijze waarop de gaswinning gedonder geeft in het Tjeukemeergebied.

Natuurlijk wil iedereen warm zitten en hebben alle Nederlanders geproefteerd van de gasbaten. Maar toen wist men nog onvoldoende van de CO₂-uitstoot en de negatieve gevolgen daarvan voor het milieu. Evenmin was in brede kring bekend dat gaswinning bodemdaling en aardbevingen tot gevolg hadden.

In Tjalleberd en Doniaga is vergunning afgegeven voor een proefboring naar gas. Oldelamer ondervindt nu al de negatieve gevolgen van gaswinning: 2 cm bodemdaling (volgens TotalFinaElf). Trek cirkels om deze gebieden en de conclusie is helder. Het Tjeukemeer en haar omgeving wordt van drie kanten door gaswinning en geplande gaswinning bedreigd.

De Stichting Tegengas Tjeukemeer stelt zich ten doel het behouden en bevorderen van een evenwichtig en gezond natuurlijk en landschappelijk, leef- en woonmilieu in en om het Tjeukemeer te Fryslân en het tegengaan en voorkomen van handelingen die daarmee in strijd zijn. Zij strijdt dus nergens tegen maar vóór het behoud van hetgeen we hebben. Géén proefboring betekent géén gaswinning en dus géén risico's.

In juli 2001, vakantieperiode bij uitstek, heeft de gemeente Skasterlân de aanvraag gepubliceerd voor de aanleg en bouw van een proefboorinstallatie in de Follegaasterpolder. TotalFinaElf heeft hier concessies. Maar liefst 98% van de omwonenden tekende hiertegen bedenkingen in. Er volgde een hoorzitting in september 2001 en daarna werd het stil. Tot juli 2002, wederom in de vakantieperiode, toen de Leeuwarder Courant ons op de hoogte bracht van het feit dat het college van B&W had besloten de vergunning aan TotalFinaElf af te geven. Veel publiciteit was het gevolg, maar er restte ons slechts een bezwaarprocedure aan te gaan tegen het verlenen van deze vergunning. Snel is toen besloten om dit grondig aan te pakken. We hebben contact gehad met de werkgroep 'Laat het zout maar zitten' uit Sexbierum en van hun erva-

Het Tjeukemeer

foto: Sjoerd Bakker

ring gebruik gemaakt. De Stichting Tegengas Tjeukemeer heeft zich gewend tot dezelfde juristen. Zij bezitten namelijk veel kennis van en hebben ruime ervaring met de zeer complexe Mijnbouwwet. De groep 'Milieuschade' van de Erasmus Universiteit in Rotterdam stelde samen met advocaat Juriëns bezwaren op tegen de afgegeven vergunning. Door het verkregen uitstel op de einddatum van de bezwaartermijn liep deze op 25 oktober jl. af.

Ook de Stichting tot behoud van het Tjeukemeer heeft bezwaren ingediend. Deze richten zich met name op de kwetsbaarheid van dit gebied met haar hoge landschappelijke en natuurlijke waarden. Hier ligt ook de basis van ons contact met de Fryske Feriening foar Fjildbiology. Want kennis van en ervaring met lokale natuur- en milieubelangen leveren veelal argumenten op die bijdragen tot het behoud van hetgeen we hebben. En dat is immers het doel van de Stichting Tegengas Tjeukemeer. Bovendien speelt nog een andere factor een rol voor de omwonenden. Schade ontstaan door gaswinning moet door diegenen die schade ondervinden bewezen worden. Tot op

heden zijn er geen gevallen bekend waarbij dit gelukt is. Belanghebbenden bij gas-exploitaties zijn de Nederlandse Staat en exploitatiemaatschappijen als TotalFinaElf, organisaties die kunnen beschikken over heel veel geld en betaalde tijd. Burgers die schade en overlast ondervinden zullen nooit kunnen procederen daar zij veelal niet over de fondsen beschikken en evenmin over de extra tijd die nodig is om zich te verweren. Hierin schuilt een enorme rechtsongelijkheid.

Kortom, de Stichting Tegengas Tjeukemeer is voor het behoud van de landschappelijke en natuurlijke waarden zoals wij die kennen rondom het Tjeukemeer en verzet zich dan ook tegen inbreuk hierop. Voorts zal zij zich sterk maken voor, indien er toch gaswinning plaatsvindt, een schaderegeling en schadeafhandeling die rechtvaardiger zijn dan tot op heden het geval is. Dit is zeker ambitieus, maar als niemand iets doet wordt het hele Noorden stilaan leeggezogen en vliegen miljarden euro's gasbaten naar elders zonder dat er een rechtvaardige schaderegeling komt voor gedupeerden en worden natuur en milieu blijvend aangetast.

De Stichting Tegengas Tjeukemeer roept u op donateur te worden, daarmee onze doelstelling te onderschrijven en onze juridische strijd financieel mogelijk te maken. Door overmaking van € 20,00 op rekening 3052.46.402 van de Stichting Tegengas Tjeukemeer bent u donateur.

Sjoerdje de Visser, Stichting Tegengas Tjeukemeer,
Doniagaweg 18, 8535 WD Follega (tel.: 0513-434123)